

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobkyně: **SŽDS, státní organizace**, se sídlem ■■■, právně zastoupená Mgr. Tomášem Tyllem, advokátem se sídlem Na Příkopě 22, 11 00 Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2014, čj. KULK 67152/2014,

t a k t o :

I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 27. 10. 2014, čj. KULK 67152/2014, s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí žalovaného

[1] Shora označeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Jablonec nad Nisou, odboru stavebního a životního prostředí (dále jen „MMJ“), ze dne 13. 6. 2014, čj. 49305/2014, kterým byly podle § 66 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“), stanoveny žalobkyni podmínky pro výkon činnosti spočívající v provádění plošného kácení dřevin v obvodu dráhy (na stavbě dráhy), v ochranném pásmu dráhy, popřípadě v sousedství dráhy na pozemcích ve správě žalobkyně, a to na úseku železniční dráhy ■■■ :

- 1) Postupovat při kácení dřevin rostoucích v obvodu dráhy (na stavbě dráhy), v ochranném pásmu dráhy, popřípadě v sousedství dráhy v souladu se zákonem o ochraně přírody a jeho prováděcími vyhláškami, zejména vyhl. č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování kácení (dále jen „vyhláška o ochraně dřevin“), což znamená:

- V případě kácení dřevin s obvodem kmene ve výšce 130 cm nad zemí větším než 80 cm či zapojených do porostů na ploše větší než 40 m² opatřit si povolení ke kácení dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody u příslušného orgánu ochrany přírody pokud nejsou splněny podmínky pro postup dle § 8 odst. 2 a 4 tohoto zákona (kácení „na oznámení“), nebo pokud se nejedná o dřeviny, pro které se dle § 8 odst. 3 zákona o ochraně přírody a vyhlášky o ochraně dřevin nevyžaduje povolení (zahrady, plantáž dřevin).
 - V případě kácení všech dřevin, který jsou součástí stromořadí (§ 1 vyhlášky o ochraně dřevin) nebo významného krajinného prvku [§ 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody] opatřit si povolení ke kácení dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody u příslušného orgánu ochrany přírody pokud nejsou splněny podmínky pro postup dle § 8 odst. 2 a 4 tohoto zákona (kácení „na oznámení“).
 - V případě, že jsou splněny podmínky pro postup podle § 8 odst. 2 a 4 zákona o ochraně přírody (havarijní stav) postupovat v souladu s těmito ustanoveními a provedené kácení včas oznámit příslušnému orgánu ochrany přírody.
- 2) Postupovat v souladu se zákonem o ochraně přírody pokud mohou být dotčeny jiné zájmy tímto zákonem chráněné (např. ochrana krajinného rázu dle § 12, ochrana ptáků dle § 5a a §5b apod.) a opatřit si potřebné správní akty.

[2] Žalovaný k námitkám žalobkyně uvedl, že uplatnění opatření podle § 66 zákona o ochraně přírody nelze shledat nadbytečným, neboť skutečnost, že je určitá skutečnost zakázána již zákonem o ochraně přírody nevylučuje možnost aplikovat cit. ustanovení a není pro posouzení přípustnosti jeho užití rozhodná. Rozhodnutí podle § 66 zákona o ochraně přírody má preventivní charakter a jeho smyslem je jednak předcházet potencionálním rizikovým činnostem, jednak má i informativní význam, který spočívá v tom, že je vůči adresátovi kvalifikovanou právní formou (správním aktem) zvláště vymezeno, která potenciálně riziková činnost je z hlediska ochrany přírody krajně nežádoucí. Rozhodnutí MMJ žalovaný považuje za účelné a nelze ho označit jako nadbytečné, a to zejména s ohledem na to, že jednotlivé kroky žalobkyně v otázce plánování kácení dřevin bez dalšího aprobují činnost, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody.

[3] Žalovaný odmítá, že by MMJ nebyl věcně příslušný k vydání rozhodnutí podle § 66 zákona o ochraně přírody, a to s odkazem na § 75 odst. 1 písm. c) a § 77 odst. 1 písm. n) zákona o ochraně přírody. Vzhledem k tomu, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na úseku ochrany přírody a krajiny, nelze hovořit o nicotnosti takového rozhodnutí.

[4] Podle žalovaného aplikovatelnost § 8 zákona o ochraně přírody není v daném případě nikterak omezena jak ostatními ustanoveními daného zákona, tak i pokud jde o ostatní právní předpisy. Je zcela nerozhodné, zda se dřeviny vyskytují na stavebním objektu dráhy, na terénní úpravě či jinde. Jedinou relevantní okolností pro závěr o nepoužití § 8 zákona o ochraně přírody je skutečnost, že jde o strom, popř. keř v rámci lesního půdního fondu. Přestože ustanovení jiných právních předpisů mohou zakládat plnění právních povinností, spočívající mj. i v odstraňování možných rizik pro výkon různých činností, nelze s poukazem na nutnost jejich plnění opominout právní povinnosti stanovené ustanovením § 8 zákona o ochraně přírody. Má-li žalobkyně uloženou právní povinnost provozovat dráhu pro potřeby

plynulé a bezpečné drážní dopravy, není tím vyloučeno, že je žalobkyně oprávněna tyto své povinnosti vykonávat bez ohledu na ustanovení zákona o ochraně přírody. Nelze tak vycházet z tvrzení žalobkyně, že dřeviny v obvodu dráhy, popř. na stavbě dráhy, jsou zvláštní skupinou dřevin, která je vyňata z ochrany dřevin podle zákona o ochraně přírody. Kategorizace dřevin může být významná pouze pro posouzení režimu, ve kterém bude kácení dřevin realizováno.

[5] Žalovaný dále konstatoval, že pro oblast obvodu dráhy, stavby dráhy a staveb na dráze nemůže být v otázkách dřevin dána výlučná kompetence drážního správního úřadu. Drážní správní úřad je zřízen výhradně pro výkon státní správy na úseku drah, v otázkách posuzování dřevin postrádá potřebnou odbornost. Žalovaný odmítá názor žalobkyně, že aplikační přednost zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, před zákonem o ochraně přírody v otázkách ochrany dřevin je dána z důvodu prioritní ochrany života a zdraví lidí užívajících dráhu, která má přednost před ochranou přírody. Podle žalovaného je nade vší pochybnost, že v případě zřejmého a bezprostředního ohrožení života a zdraví je žalobkyně bez dalšího oprávněna kácení dřevin realizovat, a to v intencích § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody.

[6] Žalovaný zdůraznil, že orgány ochrany přírody jsou v rámci povolovacího řízení podle § 8 zákona o ochraně přírody kompetentní posuzovat důvody kácení a vyhodnocovat funkční a estetický význam dřevin. Dokáží tak vyhodnocovat na základě stanovištních podmínek, fyziologie dřevin, taxonu, konkrétního stavu dřevin atd., zda je strom pro své okolí nebezpečný, míru ohrožení, pravděpodobnost pádu stromu či jeho částí, popř. dle morfologie terénu, náklonu stromů atp. mohou určit prostor, který může být potenciálním pádem stromů zasažen. Jsou to orgány ochrany přírody, které v rámci správního řízení podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody jsou oprávněny posoudit, zda převažuje veřejný zájem na ochranu dřevin či veřejný zájem na zajištění bezpečného provozu na dráze.

II. Žalobní námítky

[7] Žalobkyně ve včas podané žalobě napadá správní rozhodnutí obou stupňů, neboť má za to, že orgány ochrany přírody a krajiny vůbec nebyly oprávněny podmínky podle § 66 zákona o ochraně přírody pro výkon činnosti na stavbě, v obvodu dráhy a v ochranném pásmu vůbec stanovit. V důsledku nedostatku věcné příslušnosti považuje obě rozhodnutí za nicotná.

[8] Podle názoru žalobkyně je zákon o drahách ve vztahu speciality k zákonu o ochraně přírody, a to konkrétně právě v obvodu dráhy a na stavbě dráhy, což má vyplývat z definice obvodu dráhy a součástí dráhy podle § 4 zákona o drahách a § 9 vyhlášky Ministerstva dopravy č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební technický řád drah. Zákon o drahách má mít aplikační přednost podle zásady *lex specialis derogat legi generali*. V případě dřevin, které mohou být zdrojem ohrožení dráhy, pokud se nachází v obvodu dráhy nebo ochranném pásmu dráhy, nespádají pod právní režim zákona o ochraně přírody. Zákon o ochraně přírody je norma obecná, která se vztahuje na celé území České republiky, kdežto zákon o drahách se vztahuje pouze na specifickou část území, na které existuje stavba dráhy, anebo obvod dráhy. Kompetentním správním orgánem na tomto zcela specifickém území je pouze drážní správní úřad, který vykonává podle § 58 odst. 1 zákona o drahách státní dozor ve věcech drah.

[9] Žalobkyně je toho názoru, že dřeviny v obvodu dráhy, na stavbě dráhy a stavbách na dráze lze nejen kácet bez jakéhokoliv dalšího povolení za podmínky, že tyto dřeviny zde nebyly vysazeny jako součást stavby dráhy, ale jde přímo o zákonnou povinnost provozovatele dráhy. Orgány ochrany přírody nejsou oprávněny jakkoliv povolovat, ať předběžně či dodatečně, takové kácení. Tento závěr vyplývá z § 22 odst. 1 písm. a) zákona o drahách obsahujícího povinnost pro provozovatele provozovat dráhu pro potřeby plynulé a bezpečné drážní dopravy podle pravidel pro provozování dráhy a úředního povolení. Provozovatel je dále povinen provozovat dráhu i podle § 5 odst. 3 zákona o drahách tak, aby stavba, která je stavba na dráze, splňovala technické podmínky a požadavky bezpečnosti provozování dráhy drážní dopravy. Žalobkyně zdůrazňuje, že jakákoliv dřevina, která vyrostla na stavbě dráhy v rozporu s jejím normovým, tj. právním předpisem a kolaudačním rozhodnutím schváleným, nařízeným a vyžadovaným technicko-stavebním stavem, je závadou stavby dráhy a provozovatel dráhy je povinen ji odstranit. K pokácení dřevin jakožto závad není třeba zvláštního předchozího povolení drážního správního úřadu ani orgánu ochrany přírody, neboť toto je povinností, která stíhá provozovatele dráhy *ex lege* a jde tak svou povahou o speciální prevenci.

[10] S odkazem na odborné stanovisko doc. JUDr. Skulové, Ph.D, jež je přiloženo k žalobě, žalobkyně uvádí, že § 10 odst. 2 zákona o drahách je ve vztahu speciality k § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody, a to pro všechny dřeviny, pokud je drážní úřad vyhodnotí jako zdroje ohrožování dráhy a zdroje rušení drážního provozu na nich, a to bez ohledu na to, zda se nachází v obvodu dráhy, v ochranném pásmu nebo mimo ně. Orgány ochrany přírody jsou kompetentní povolovat kácení těch dřevin v ochranném pásmu dráhy, které nejsou při svém eventuálním pádu nebezpečím pro dráhu a její bezpečné a plynulé provozování, avšak i v těchto případech smí rozhodnou až po dohodě s drážním správním úřadem. Ustanovení § 10 odst. 1 zákona o drahách zakládá zvláštní kompetenci drážního správního úřadu v ochranném pásmu dráhy rozhodovat o způsobech odstranění všech zdrojů ohrožení dráhy a rušení provozu na nich. Pod pojmem bezpečnosti drah a provozu na drahách je nepochybně začleněna také ochrana životů a zdraví osob, které se na provozu drah drážní dopravy podílejí či zúčastňují. Právu na příznivé životní prostředí a zákazu poškozování životního prostředí je nadřazeno ústavně zaručené právo na ochranu života.

III. Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný ve vyjádření k žalobě konstatoval, že obsah žaloby je z převážné části totožný s obsahem odvolacích námitek, se kterými se žalovaný dostatečně vypořádal. Odmítl tvrzení žalobkyně, že ve věci není dána věcná příslušnost orgánů ochrany přírody, neboť MMJ byl jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody příslušným k vydání rozhodnutí podle § 66 zákona o ochraně přírody. Namítanou nicotnost či nezákonnost tudíž nelze akceptovat. Teze žalobkyně, že na stavbu dráhy, obvod dráhy a ochranné pásmo dráhy se zákon o ochraně přírody nevztahuje, je právní konstrukce, která nemá žádnou zákonnou oporu. Zákon o ochraně přírody neobsahuje žádné ustanovení, které by stavbu dráhy, obvod dráhy a ochranné pásmo vyjímaly z ochranného režimu dřevin a podmínek pro jejich kácení podle zákona o ochraně přírody. Žalovaný proto navrhuje, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Jednání před soudem

[12] Při nařízeném jednání právní zástupce žalobkyně zdůraznil, že v souladu se zákonem o drahách a příslušnými prováděcími vyhláškami má být drážní těleso čisté. Proto kácení stromů na dráze nemůže být podmíněno souhlasem orgánu ochrany přírody. Mezi drážní dopravou a dopravou silniční je rozdíl, neboť na dráze se nejezdí podle rozhledu, ale strojvůdce je povinen jet stanovenou rychlostí a spoléhá na to, že průjezdný profil je čistý. Žalobkyni je z její zkušenosti rovněž známo, že na dráhu padají i zdravé stromy, u kterých by orgán ochrany přírody nepovolil jejich odstranění, neboť danou věc nezkoumá z pohledu bezpečnosti dráhy. Žalobkyně se tak vystavuje riziku vzniku odpovědnosti za škodu.

[13] Žalovaný plně odkázal na své rozhodnutí a poukázal na to, že ze spisu neplyne, že by v daném případě nebylo povoleno kácení dřevin, pokud by bylo v individuálním případě shledáno, že dřevina je nebezpečná. Pokud by byla pravdivá praxe, kterou popisuje žalobkyně, pak by mělo být vyvoláno jednání na vyšší úrovni a případně přijata změna právních předpisů. Při současné úpravě nemohl žalovaný postupovat jinak.

V. Právní posouzení

[14] Podáním žaloby bylo před krajským soudem zahájeno řízení podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu a z hlediska námitek žalobkyně; byl přitom vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[15] K otázce nicotnosti správních rozhodnutí soud obecně uvádí, že je legislativně vymezena § 77 správního řádu, přičemž se jedná o závažnou kvalitativní vadu rozhodnutí, ke které správní soudy přihlížejí z úřední činnosti (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Za nicotné rozhodnutí doktrína považuje případ, „... *kdy úkon, který správní orgán učinil, není v důsledku určité závažné vady (či více vad) vůbec správním aktem, tj. projevem výkonu pravomoci správního orgánu v právním smyslu, ale paaktem, který není způsobilý vyvolat žádné právní následky. Nulitní správní akt není nadán presumcí správnosti, nikoho (ani správní orgán, ani účastníky řízení) de iure nezavazuje a není vůbec považován za projev výkonu působnosti orgánu veřejné správy*“ (Vedral, J.: Správní řád: Komentář. 2. vydání. Praha: Bova Polygon, 2012. s. 662.).

[16] Judikatura správních soudů postupně zpřesňovala výklad pojmu nicotného rozhodnutí. Za nicotná rozhodnutí jsou tak například považována rozhodnutí, k jejichž vydání nemá správní orgán pravomoc nebo není absolutně věcně příslušný (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 4. 2. 2009, čj. 3 As 7/2008 - 99; ze dne 2. 11. 2006, čj. 5 A 35/2002-73; ze dne 25. 11. 2004, sp. zn. 6 A 44/2001, č. 502/2005 Sb. NSS; ze dne 21. 8. 2003, čj. 5 A 116/2001-46, č. 20/2003 Sb. NSS.), rozhodnutí vydaná proti neexistujícímu subjektu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, čj. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS) nebo pokud správní orgán rozhodl o nepodaném odvolání (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, sp. zn. 7 A 18/2001).

[17] Naopak nicotnost nezpůsobují méně závažné vady správních aktů. Nicotnými nejsou rozhodnutí, která například obsahují písařskou chybu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2005, čj. 4 As 53/2004-73), která jsou podepsána v rubrice za správnost jinou osobou (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2004, čj. 2 Azs 5/2004-48), a jež byla vydána v rozporu s překážkou věci pravomocně rozhodnuté (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2008, čj. 7 Afs 68/2007-82).

[18] Soud však v této věci bude odůvodňovat svůj závěr jak z hlediska nicotnosti, tak nezákonnosti správního rozhodnutí současně, neboť pro obě tyto namítané vady žalobkyně předkládá zcela totožný soubor argumentů. Nicotnost i nezákonnost napadeného rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, spatřuje žalobkyně ve věcné nepřislušnosti orgánů ochrany přírody, která vyplývá z umístění předmětných dřevin, nacházejících se na stavbě dráhy, obvodu dráhy a ochranném pásmu dráhy, a z tohoto důvodu v dané věci není třeba povolení orgánů ochrany přírody ke kácení dřevin. Vykácení dřevin, které nebyly vysazeny jako součást stavby dráhy, je zákonnou povinností provozovatele dráhy a orgány ochrany přírody nejsou oprávněny toto kácení jakkoliv povolovat.

[19] Žalobkyně považuje zákon o drahách za *lex specialis* ve vztahu k zákonu o ochraně přírody a krajiny. Jak vyplývá z právní doktríny, „...*pravidlo lex specialis derogat legi generali není nikde legislativně zakotveno. Vychází z předpokladu, který je potvrzen zkušeností, že úpravou zvláštního případu zákonodárce nechce zrušit existující úpravu obecnou, nýbrž že chce stanovit odlišný režim jen pro tento zvláštní případ.*“ (Melzer, F.: Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. 1. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2010. s. 36). Nutnou podmínkou pro aplikaci daného pravidla je to, že právní úprava musí směřovat k téže právní skutečnosti, k aprobaci téhož jednání.

[20] Podle § 1 zákona o ochraně přírody a krajiny *účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství 1c) v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.*

[21] Podle § 1 odst. 1 zákona o drahách daný zákon *upravuje a) podmínky pro stavbu drah železničních, tramvajových, trolejbusových a lanových a stavby na těchto dráhách, b) podmínky pro provozování drah podle písmene a), pro provozování drážní dopravy na těchto dráhách, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené, c) výkon státní správy a státního dozoru ve věcech drah železničních, tramvajových, trolejbusových a lanových.*

[22] Již ze samotného srovnání předmětu úpravy těchto zákonů je zcela zřejmé, že se ve svém účelu působení zcela mívají a nenabízí žádné vodítko k posouzení toho, který ze zákonů by měl být k tomu druhému ve vztahu speciality. Žalobkyně dovozuje vztah speciality zákona o drahách vůči zákonu o ochraně přírody z definice obvodu dráhy podle § 4 odst. 1 a 2 zákona o drahách, kdy obvodem dráhy *je území určené územním rozhodnutím pro umístění stavby dráhy, přičemž obvod dráhy u celostátní dráhy a u regionální dráhy je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění*

dráhy a její údržbu. Poukázala i na § 9 vyhlášky č. 177/1995 Sb. definující jednotlivé dílčí komponenty dráhy, mezi nimiž figurují i „pozemky v obvodu dráhy“. Soud hodnotí citovaná ustanovení jako tzv. normy definiční, jimiž se má vymezit obsah pojmů užívaných opakovaně v příslušném právním předpise. Nelze z nich dovozovat vztah speciality zákona o drahách k zákonu o ochraně přírody. Úvaha žalobkyně, že těmito ustanoveními je založena pravomoc k nakládání s dřevinami v obvodu dráhy a naopak je zde vyloučena pravomoc orgánů ochrany přírody, je mylná. Pravomoc orgánů ochrany přírody pokrývá celé území České republiky a není limitována tím, jak je vymezen obvod dráhy, stavba dráhy apod. Orgány ochrany přírody nestojí v konkurujícím postavení vůči drážním úřadům, jež vykonávají dozor ve věcech drah (§ 58 zákona o drahách). Daný závěr byl aprobován i rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2015, čj. 7 As 162/2015 - 59 (všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na internetové adrese www.nssoud.cz), ve kterém bylo konstatováno, že „vzhledem k tomu, že zákon o drahách a zákon o ochraně přírody mají odlišný předmět úpravy, nelze mezi těmito zákony stanovit poměr obecného a zvláštního.“

[23] Otázka kácení dřevin je upravena v § 8 zákona o ochraně přírody. Podle jeho odstavce 1 *ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem a povolení ke kácení dřevin u železničních drah může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě s drážním správním úřadem.* Odstavec 4 téhož ustanovení pak činí jednu ze zákonných výjimek z nutnosti žádat o povolení ke kácení dřevin, neboť *povolení není třeba ke kácení dřevin, je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámí je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení.*

[24] Z citovaného je zřejmé, že pravomocí k ochraně dřevin jsou nadány orgány ochrany přírody, které jsou k tomu účelu zřízeny. Jen orgány ochrany přírody jsou oprávněny rozhodnout o kácení dřevin na stavbě, v obvodu dráhy a v ochranném pásmu dráhy, jakož i na pozemcích v sousedství dráhy. Soud je toho názoru, že pravomoci orgánu ochrany přírody nekolidují s povinnostmi drážního úřadu provozovat dráhu pro potřeby plynulé a bezpečné drážní dopravy [§ 22 odst. 1 písm. a) zákona o drahách]. S ohledem na § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody je však v případě, kdy by mělo dojít ke kácení dřevin právě z důvodu bezpečnosti a plynulosti drážního provozu, nutné obrátit se na příslušný orgán ochrany přírody, který k tomu za splnění zákonem stanovených podmínek vydá povolení. Žalobkyně své povinnosti vyplývající z § 22 odst. 1 písm. a) zákona o drahách musí vykonávat též v souladu s právní úpravou týkající se ochrany přírody a krajiny. Ani zákon o drahách ani zákon o ochraně přírody neobsahuje speciální úpravu týkající se kácení „dřevin v obvodu dráhy“. Je proto třeba i v tomto případě aplikovat právní úpravu obsaženou v § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody.

[25] Žalobkyně dále dovozuje výlučnou pravomoc drážního úřadu pro kácení dřevin v ochranném pásmu dráhy, a to z § 10 odst. 1 zákona o drahách, podle kterého *vlastníci nemovitosti v sousedství dráhy jsou povinni strpět, aby na jejich pozemcích byla provedena nezbytná opatření k zabránění sesuvů půdy, padání kamenů, lavín a stromů nebo jejich částí, vznikne-li toto nebezpečí výstavbou nebo provozem dráhy nebo přírodními vlivy; vznikne-li toto nebezpečí z jednání těchto vlastníků, jsou povinni učinit nezbytná opatření na svůj*

náklad. O rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, rozhodne drážní správní úřad.

[26] Soud se neztotožňuje s názorem žalobkyně, že kácení dřevin v ochranném pásmu dráhy, které mohou být zdrojem ohrožování dráhy a zdrojem rušení drážního provozu na nich (§ 10 odst. 2 zákona o drahách), je vyloučeno z povolovacího režimu § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody. Pokud je dřevinami bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu, pak jde o kácení dřevin v krajní nouzi, na což pamatuje § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody. V takovém případě povolení ke kácení nemusí být vyžadováno, je však povinností toho, kdo za těchto podmínek provede kácení, oznámit to je orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení.

[27] Podle § 66 odst. 1 zákona o ochraně přírody *orgán ochrany přírody je oprávněn stanovit fyzickým a právnickým osobám podmínky pro výkon činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, popřípadě takovou činnost zakázat.*

[28] Zákon o ochraně přírody dává orgánům ochrany přírody cit. ustanovením v případě zjištěného ohrožení zájmů přírody zasáhnout, a činnost ohrožující tyto zájmy omezit stanovením podmínek pro její výkon, případně tuto činnost i zakázat. Jedná se tak o realizaci zásady prevence a zásady opatrnosti jako nosných zásad ochrany životního prostředí. Jak vyjádřil Nejvyšší správní soud už ve svém rozsudku ze dne 23. 7. 2003, čj. 7 A 28/2000 - 47, „*mohou nastat situace, kdy i povolená činnost se stane hrozbou a je nezbytný zákaz činnosti dříve jiným orgánem povolené. Rozhodující pro užití zákazu činnosti je tedy hrozba změn chráněných částí přírody v důsledku realizované činnosti, ať už povolené či nikoliv*“.

[29] Soud tak dospěl k závěru, že napadená rozhodnutí žalovaného ani prvostupňového správního orgánu nejsou nicotná a ani z důvodů namítaných žalobními námitkami nezákonná.

[30] Žalobkyně navrhla, aby byl při jednání proveden důkaz „Odborným právním stanoviskem k otázkám týkajícím se vymezení kompetence mezi drážním správním úřadem a správním orgánem ochrany přírody a krajiny“ zpracovaným dne 25. 6. 2014 doc. JUDr. Soňou Skulovou, Ph.D. Soud provedení tohoto důkazu odmítl, neboť se netýká otázek skutkových, nýbrž obsahuje pouze právní stanovisko, z něhož žalobkyně vycházela ve svých žalobních námitkách, s nimiž se soud vypořádal v rámci právního hodnocení věci. Soud neprováděl ani důkaz fotodokumentací, která má doložit stav dráhy na uvedené trase před a po provedení kácení stromů, neboť rozhodnutí žalovaného nereflektuje případná dřívější zjištění kácení dřevin, nýbrž má preventivní charakter a jeho smyslem je předcházet jednání žalobkyně v rozporu se zákonem o ochraně přírody.

[31] Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.

V. Náklady řízení

[32] O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch,

právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 10. prosince 2015

Mgr. Lucie Trejbalová, v. r.
předsedkyně senátu